

කතළුව-රන්වැල්ල පුරාණ විහාරයේ මහා ගින්නක්

ලංකාවේ ප්‍රථම පුවත්පත 'ලංකා ලෝකය' මුද්‍රණයට යොදාගත් යන්ත්‍රයන් විනාශයි

කතළුව, ගිනිවැල්ලේ රන්වැල්ල පුරාණ විහාරස්ථානයේ ගොඩනැගිල්ලක පෙරේදා (19) රාත්‍රියේ ඇතිවූ ගින්නකින් එහි තිබූ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සිංහල පුවත්පත මුද්‍රණයට යොදාගත් මුද්‍රණ යන්ත්‍රයද

වටිනා පොත්පත් රැසක්ද විනාශ වී ඇතැයි අනංගම පොලිසිය කියයි.

ගාල්ල නාගරික ගිනි නිවීමේ ඒකකය සහ පොලිසිය ප්‍රදේශවාසීන් සමග එක්වී ගින්න නිවාදමන විටත් ගොඩනැගිල්ල 6 වැනි පිටුවට

ලංකාවේ ප්‍රථම පුවත්පත...

1 වැනි පිටුවෙන්...

ලංකාවේ පළමු සිංහල පුවත්පත මුද්‍රණයට යොදාගත් මුද්‍රණ යන්ත්‍රය ගින්නෙන් විනාශවී තිබූ අයුරු.

ගින්නෙන් විනාශවූ විහාරස්ථාන ගොඩනැගිල්ල (භාග්‍යාරංග - සඳවි විජේවීර)

මුළුමනින්ම පාහේ විනාශයට පත්වී තිබේ.

1860 නොවැම්බර් මස 20 ගාල්ලේ දී ප්‍රකාශයට පත් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම පුවත්පත ලෙස සැලකෙන 'ලංකාලෝකය' මෙන්ම 1862 සැප්තැම්බර් මස 11දා ගාල්ලේදී නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ලියාපදිංචි පුවත්පත වූ 'ලක්මණි පත' ද මුද්‍රණය කිරීමට යොදාගෙන තිබුණේ ගින්නෙන් විනාශයට පත්වූ මෙම මුද්‍රණ යන්ත්‍රය යැයි රන්වැල්ල පුරාණ විහාරාධිපති ගලගම සුඛසංඝයා මහණිය පැවසූහ.

මුද්‍රණ යන්ත්‍රයේ දැවමය කොටස් සියල්ල ගින්නට හසුවී විනාශ වී ගොස් ඇති අතර යන්ත්‍රයට භාවිත කළ අකුරු කොහය ද ගින්නට හසුවී විනාශ වී තිබේ. 19 වැනි සියවස මුල් භාගයේදී බ්‍රිතාන්‍යයේ නිපදවා ඇති මෙම මුද්‍රණ යන්ත්‍රයේ යකඩ කොටස් ගින්නෙන් දැඩි සේ කළු වී පවතින අතර ගාල්ල පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් ප්‍රදේශයේ එහි ගොස් යන්ත්‍රය යළි සංස්කරණය කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව සොයා බැලූහ.

ගාල්ල පෙට්ටිගල වත්තේ ස්ථානයේ මෙම මුද්‍රණ යන්ත්‍රය භාවිත කරමින් මෙරට ප්‍රථම මුද්‍රිත සිංහල සඟරාව වූ 'යනලබ්' සඟරාවද මුද්‍රණය කර ඇති බවත් ඉන් අනතුරුව එය ගාල්ල කොටුවේ පල්ලිය වීදියේ අංක 02 ස්ථානයට ගෙනගොස් එහිදී සිංහල පුවත්පත් මුද්‍රණය කර ඇති බවත් ගලගම සුඛසංඝයා මහණිය කීහ. මෙම විහාරස්ථානයේ වැඩ විසූ සංඝ පරම්පරාවට මුද්‍රණ යන්ත්‍රයේ භාරකාරත්වය හිමිවීමෙන් පසු එය රන්වැල්ල පුරාණ

විහාරස්ථානයට ගෙනැවිත් මෙම ගොඩනැගිල්ලේ තැන්පත් කැර තිබේ.

ගින්නට හේතුව වීදුලි කාන්දුවීමකැයි විශ්වාස කරන බව පොලිසිය කියයි. ගින්න හටගත් අවස්ථාවේ විහාරාධිපති සුඛසංඝ මහණිය විහාරස්ථානයේ නොසිටි අතර විහාරවාසී අනංගම සෝමානන්ද හිමියෝ රාත්‍රී 7.30ට පමණ මෙම ගොඩනැගිල්ලේ වීදුලි පහන් නිවා දමා දොරවල් වසා තම කුටියට ගොස් සිටියහ.

සිද්ධිය විස්තර කළ සෝමානන්ද හිමියෝ මෙසේ ද කීහ.

මම වීදුලි පහන් නිවා දමා මා නිදන කුටියට ගියා. පසුව රාත්‍රී මෙම ගොඩනැගිල්ල ගිනි ගන්නවා දුටුවා. ගමේ මිනිසුන් රැස්වී ගින්න නිවීමට උත්සාහ ගත්තා. ඉන්පසු ගිනි නිවන හමුදාවේදී පැමිණ දැඩි වේගයෙන් දරා මේ ගින්න නිවා දමන විට බොහෝ දේ විනාශ වෙලා අවසන්.

විහාරාධිපති ගලගම සුඛසංඝ මහණිය පැවසුවේ විහාරස්ථාන ගොඩනැගිල්ල මුළුමනින්ම විනාශයට පත්වී ඇති බවය. ලංකාවේ මුල්ම සිංහල පුවත්පත මුද්‍රණය කිරීම සඳහා යොදාගත් මුද්‍රණ යන්ත්‍රය ජාතික වස්තුවකැයි කී සුඛසංඝ මහණිය එය විනාශයට පත්වීම දැඩි භේදවාචකයක් බවද පැවසූහ.

හානියට පත්වූ මුද්‍රණ යන්ත්‍රය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සෑම උත්සාහයක්ම දැරිය යුතු යැයි උන්වහන්සේ කීහ. මුද්‍රණ යන්ත්‍රයට අමතරව ගොඩනැගිල්ලේ තිබූ මිලකළ නොහැකි කර්ම වටිනාකමකින් යුත් පොත්පත් රාශියක් විනාශ වී ඇති බවද සුඛසංඝ මහණිය කීහ.

(ගාල්ල අතිරේක සඳවි විජේවීර, උණවටුන ඩී.පී. සුගතපාල, අනංගම සුමිතිපාල දිසානායක සහ අනංගම විජේස හුවිති සතුන්තලා)